

2023-03-27

Kontaktperson:
Lennart Karlsson
Tfn 08-39 91 60
lennart.karlsson@srf.nu

Anna Tenje
Äldre- och socialförsäkringsminister
103 33 Stockholm

Dnr: 29/2023

Till äldre och socialförsäkringsminister Anna Tenje

Brister i socialförsäkringen och stödet till äldre med synnedsättning

Synskadades Riksförbund vill fästa regeringens uppmärksamhet på brister i socialförsäkringssystemet som försvårar för synskadade och faktorer som leder till ensamhet och isolering för äldre med synnedsättning. Vi önskar träffa dig för att lyfta fram möjligheter till förbättringar på båda dessa områden.

Tillgång till rätt arbetshjälpmedel är i många fall helt avgörande för att personer med synnedsättningar ska kunna få och behålla ett arbete. I skrivelse till socialförsäkringsministern 2022-11-15 har vi uppmärksammat att Försäkringskassans förordning om arbetshjälpmedel från 1991 är föråldrad. Det försvårar möjligheterna för personer med synnedsättningar att behålla jobbet och utvecklas i sin yrkesroll. Vi vill höra hur ministern ser på möjligheterna att uppdatera förordningen.

Arbetslinjen motverkas också av att det idag inte finns något fungerande rehabiliterande stöd till personer som har ett arbete och som drabbas av en synnedsättning som successivt framskrider. Arbetsförmedlingen ger inget rehabiliterande stöd till den enskilde eller råd till arbetsgivaren så länge personen arbetar. Försäkringskassan för sin del agerar först när personen fått mer omfattande problem och redan är sjukskriven. På så vis slås synskadade och andra i onödan ut från arbetslivet.

Ofrivillig ensamhet och isolering är mycket vanligare bland personer med synnedsättning över 65 än bland äldre i stort. Synnedsättningen gör det också svårare att ta till sig och använda digital teknik, vilket ökar utsattheten ytterligare. Drygt fyra av tio rör sig inte alls på internet och nästan sex av tio saknar möjlighet att använda e-legitimation för att identifiera sig på nätet. Åtgärder behövs för att öka den digitala delaktigheten och stärka möjligheterna för synskadade äldre att vara socialt aktiva.

De personer med svår synnedsättning som är ekonomiskt mest utsatta, hamnar i kläm när de tvingas söka försörjningsstöd från sin hemkommun. Om personen på grund av sin synnedsättning har rätt till merkostnadsersättning från staten, betraktas denna ersättning av kommuner som en inkomst. Med det som argument minskas försörjningsstödet i motsvarande omfattning. Regelverket behöver ses över så att merkostnadsersättningen fyller sitt syfte.

Synskadade hamnar idag i kläm mellan Försäkringskassan och Arbetsförmedlingen. Framför allt i de fall där Arbetsförmedlingen bedömer att individen inte har möjligheter att få något arbete men där Försäkringskassan ändå anser att personen torde ha viss kvarvarande arbetsförmåga. Rågången mellan myndigheterna behöver klargöras i denna del.

Mot denna bakgrund önskar Synskadades Riksförbund träffa dig och sakkunniga på socialdepartementet.

Vänliga hälsningar

Niklas Mattsson, förbundsordförande
Synskadades Riksförbund